

Maa-aineslupien valvonta vuonna 2024, Laukaa ja Hankasalmi

Lupa- ja valvontalautakunta 19.02.2025
158/11.03.03.00/2023

Päätösehdotus Merkitään tiedoksi.

Päätös

Selostus Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviin kuuluu toimia maa-aineslain 7 §:ssä ja 14 §:ssä tarkoitettuna lupa- ja valvontaviranomaisena. Maa-aineslupien valvonta on delegoitu viranhaltijoille. Lainsäädännön mukaan valvontatarkastuksia tulisi tehdä toiminnan seuraamiseksi riittävän usein. Pääsääntöisesti tarkastuksia tehdään kerran vuodessa. Alla on Laukaan ja Hankasalmen maa-aineslupatilanne ja valvonnan yhteenveto vuodelta 2024.

Laukaan kunta

Laukaassa oli vuonna 2024 voimassa olevia maa-aineslupia 40 kappaletta. Noin puolella alueista on maa-aineslupan lisäksi ympäristölupa tai nk. yhteislupa kiviaineksen louhintaan, murskaukseen ja muuhun ympäristöluvanvaraiseen toimintaan. Aktiivisessa ottotoiminnassa vuonna 2024 oli Nottojärjestelmään tehtyjen ilmoitusten perusteella yhteensä 23 lupa-alueita. Yksi lupa-alueista on kokonaisuudessaan avaamatta.

Uusia maa-aineslupia myönnettiin Laukaassa 2024 neljä kappaletta. Yhteislupia myönnettiin kaksi kappaletta. Kaikki luvat sijoittuivat jo aiemmin avatuille alueille.

Vanhoja lupa-alueita lopputarkastettiin kaksi. Lopputarkastamattomia vanhoja lupa-alueita on yhteensä 10 kappaletta. Valtaosa näistä alueista on suurilta osin jo maisemoitu ja metsitetty. Kolme alueista on valtion omistamaa, vanhaa, pohjavesialueella olevaa ja aikoinaan jälkihoitamaton ja lopputarkastamaton maa-ainesten ottoalueita.

Vuoden 2024 tarkastuskäynnit keskittyivät enimmäkseen syyskaudelle. Tarkastuksia tehtiin sekä voimassa oleville että päättyneille lupa-alueille. Toiminnanharjoittajat ja luvanhaltijat olivat mukana tarkastuskäynneillä. Tarkastuksista laadittiin muistiot ja tarvittaessa niiden perusteella annettiin kehoituksia toiminnan saattamisesta lupamääräysten mukaiseksi. Kehoituksia annettiin putoamissuojauksista, puuttuvista merkinnöistä sekä maisemoinnin ja metsittämisen edistämisestä.

Taulukko 1. NOTTO-järjestelmään raportoidut ottomäärät Laukaan kunnan alueella 2020-2024

Vuosi	Kalliokiviaines (kiinto-m ³)	Sora, hiekka ym. (kiinto-m ³)	Yhteensä (kiinto-m ³)
2020	304 349	283 034	587 383
2021	160 413	242 734	403 147
2022	169 071	255 708	424 779
2023	178 178	143 692	321 870

2024	164 075	217 055	381 130
------	---------	---------	---------

Hankasalmen kunta

Hankasalmella oli vuonna 2024 voimassa olevia maa-aineslupia yhteensä 10 kappaletta, joista yhden voimassaolo päättyi kyseisen vuoden aikana. Viidellä alueella on maa-aineslupan lisäksi ympäristölupa tai nk. yhteislupa kiviaineksen louhintaan ja murskaukseen. Hankasalmella myönnettiin vuonna 2024 yksi yhteislupa, joka koski olemassa olevan louhoksen toiminnan jatkamista, lupa on lainvoimainen. Vuonna 2024 voimassa olleista lupa-alueista neljällä ei ole otettu aineksia kyseisen luvan voimassaoloaikana. Näillä alueilla on kuitenkin ollut aiempia maa-aineslupia, joiden aikana ottoa on tehty eli täysin avaamattomia ottoalueita Hankasalmella ei ole.

Kolme ottoaluetta lopputarkastettiin vuoden 2024 aikana, näistä kahden luvan voimassaolot olivat päättyneet jo aiempina vuosina.

Osittain maisemattomia alueita, joissa lupa-aika on jo päättynyt, oli Hankasalmen alueella vuoden 2024 lopussa kaksi kappaletta. Toisen osalta jälkihoitotoimet ovat metsittämistä vaille valmiit ja toisesta on vireillä uusi maa-aineslupahakemus.

Vuoden 2024 tarkastuskäynnit tehtiin pääosin loppusyksystä. Tarkastuksia tehtiin kaikilla ottoalueilla. Toiminnanharjoittajat ja/tai luvanhaltijat olivat pääosin läsnä tarkastuksilla lukuun ottamatta osaa epäaktiivisista ottoalueista. Tarkastuksista tehtiin muistiot. Tarkastusten perusteella jouduttiin antamaan kehotuksia mm. jyrkkien rintausten suojauksesta sekä ottoalueiden maisemoinnista.

Taulukko 2. NOTTO-järjestelmään raportoidut ottomäärät Hankasalmen kunnan alueella 2020-2024

Vuosi	Kalliokiviaines (kiinto-m ³)	Sora, hiekka ym. (kiinto-m ³)	Yhteensä (kiinto-m ³)
2020	54 084	2 875	56 959
2021	31 591	1 220	32 811
2022	21 537	50	21 587
2023	28 768	0	28 768
2024	33 689	0	33 689

Esittelijä

Ympäristötoimenjohtaja Miia Valkonen

Valmistelija

Ympäristötarkastajat Anne Yli-Olli, p. 0400 676 940 ja Nenna Ahonen, p. 050 573 1168